

ning overfor det ærede 2det Medlem for 9de Kredss. Han henviste til en Bestemmelse i Landkommunalloven af 1867 — hvilken Lov han jo ganske naturlig omfatter med stor Kjærlighed — hvorefter alt kommunalt Arbejde, saavidt som muligt, skal afløses og gaa over til Pengepræstationer, hvad der er udtalt navnlig i den nævnte Lovs § 17, ifølge hvilken man forventer som noget Ordinært, at efterhaanden vil i alle Kommuner — det er maasse allerede stet i en stor Del af dem — alt Naturalarbejde bortfalde. Med Hensyn hertil maa jeg netop gjøre den Bemærkning til det ærede Medlem, at der i det omtalte Affnit af den nævnte Paragraf staar, at de Husmændene paa lagte 3 Snefastningsdage skulle bortfalde, naar det egentlige Pligtarbejde i Kommunen bortfalder. Flertallets Forslag befinder sig altsaa omtrent paa samme Standpunkt som hin Lov. Vi komme blot efter Flertallets Forslag lidt før til, som dog altsaa er den bestaaende Lovgivnings Diemed: at frittage Husmændene; men det er ogsaa et Diemed, som man maa ønske opnaaet saa hurtig som muligt, ligesom man maa ønske, at Kommunerne komme til at faae deres Naturalarbejde afløst. Jeg tror, at der i det Hele taget er blevet set paa Snefastningen med lidt for strenge Vine fra det Ds-fentliges Side. Snefastningsbyrden er dog i og for sig ikke nogen Byrde, der kan sammenstilles med den almindelige Borgerpligt, som maa gjøres gjældende f. Ex. ved Ildbrande eller i lignende Tilfælde. I sit Væsen er den dog kun et Naturalarbejde af samme Slags som de øvrige kommunale Arbejder, og, ligesom der allerede nu ifølge Landkommunalloven kan leies til Snefastningsarbejde, saaledes er det Forslag, som Flertallet i saa Henseende har stillet under Nr. 10 til § 5, nemlig at det kan bestemmes, at Veie under normale Forhold bør være det Principale, vistnok fuldkomment tidsvarende. — Naar man, for at vende tilbage til en Indvending, som jeg før omtalte, har sagt, at man ikke vilde kunne faae Arbeidskraften frem efter Flertallets Forslag, saa tror jeg, som alt før anført, at det er absolut urigtigt. Og naar man har ment, at Husmændene og Sndersterne vilde blive saa

forfrækkelig dyre, saa har det virkelig Intet at betyde. Jeg afbrød før min Sidemand tilhøre (Bonne) ved som et Exempel, hvor der strømmer Folk til, og hvor man kan faae mange flere, end man kan bruge, at nævne Jernbanerne. Der er saamaen Arbejdere nok, især naar man kan betale dem. Det vil derfor heller ikke være umuligt at bortlicitere Snefastningsarbejdet, og det Arbejde, der paa denne Maade præsteres, er absolut ligesaa godt som Naturalarbejde. Naar det ærede Medlem (Bonne) netop med Hensyn til Regjeringens Forslag yttrede, at det navnlig ogsaa var en stor Fordel ved samme, at man derefter let vil kunne skaffe Arbeidskraften frem, saa maa jeg dog endvidere henvise ham til Lovforslagets § 11, hvor der staar, at i Reglen maa kun en Trediedel af Mandflabet tages ad Gangen. Ganske vist kan man under overordentlige Forhold faae hele Mandflabet frem, men en Trediedel har jo dog ikke altid saa meget at betyde. Det ærede Medlem nævnte ligeledes, at en stor Herremand efter Flertallets Forslag kunde blive sat til 40 Dage i Dmgangen og kunde blive beordret til at lade 40 Mand rykke ud den næste Dag. Dette er imidlertid ikke saa; thi de 40 Dage skulle efter Forslaget fordeles paa bedste Maade, og han vil altsaa i Reglen kun kunne blive tilpligtet til at lade Trediedelen af de 40 Mand møde; naar Folk vide, hvor megen Snefastning de skulle udføre, ville de derfor i Reglen nok kunne skaffe Mandflab.

Jeg skal ikke nu følge det nævnte ærede Medlem (Bonne) meget langt ind paa hans Bemærkninger om første Behandling af denne Sag. Det ærede Medlem var saa velvillig at fremdrage nogle af mine Uttringer ved dens første Behandling for at paavise den Inkonsekvens, som jeg formentlig havde gjort mig skyldig i. Første Behandling skal jo ikke gjen-tages her, og jeg skal derfor ogsaa kun spille nogle ganske faa Ord paa hans Bemærkninger i saa Henseende. Jeg vilde da nu ganske vist ikke skamme mig ved at indrømme, at jeg tidligere havde haft en anden Mening end den, som jeg nu har. Men jeg maa dog bemærke, at, hvad jeg udtalte under Sagens